

Litt historie om CPR

CPR (Construction Products Regulation) ble første gang publisert i EU i 1989 under avsnittet sikkerhet for brann i et EU CPD direktiv (Construction Products Directive). I juli 2013 ble CPR forskriften lovfestet i EU med en tidsfrist for produsenter og importører for å teste, CE-merke og utstede DoP (Declaration of Performance)/Ytelsesdokument for kabler innen 1. juli 2016. Denne fristen ble senere utsatt til 1. juli 2017 som nå er gjeldene.

Hva er CPR?

CPR er den europeiske byggevareforordningen. Alle komponenter med harmonisert produktstandard som installeres fast i bygg eller byggverk skal CE-merkes. Videre er det et krav at kabler må være testet opp mot CPR regulativet som trådte i kraft 1. juli 2017.

CPR krav fra norske myndigheter

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennom byggevareforordningen er den nasjonale myndighet som stiller krav til brannklassifisering av kabler som benyttes for fast installasjon i bygg og byggverk. Videre definerer Direktoratet for Byggkvalitet (DiBK) at byggevareforordningen gjelder for "Sterk- og svakstrømskabler", se link under kapittelet "Område-kode 31":
<https://dibk.no/byggeregler/dok/byggevareforordningen/vedlegg-iv-produktomrader-og/>

Ofte vil oppdragsgiver og byggherre vise til gjeldene forskrifter, standarder, normer og veiledninger slik som:

TEK17 – Byggeteknisk forskrift

vTEK17 – Veiledning om tekniske krav til byggverk

NEK 400 – Elektriske lavspenningsinstallasjoner

NEK 600 – El og ekom i vegtrafikksystem

NEK 700 – Informasjonsteknologi / Felles kablingssystemer / Installasjon av kabling

NS 3960 – Brannalarmanlegg - Prosjektering, installasjon, drift og vedlikehold

NS 3961 – Talevarslingsanlegg - Prosjektering, installasjon, idriftsettelse, drift og vedlikehold

Husk at loven, i dette tilfellet Byggeteknisk forskrift TEK17, alltid trumfer normer og standarder.

NB! Det er eieren av bygget som er juridisk ansvarlig for at bygget er installert med materialer som er i samsvar med gjeldende lover og bestemmelser. Likeledes har installatør plikt til å følge gjeldene lover og forskrifter.

Byggteknisk forskrift TEK 17

Her er hva byggteknisk forskrift TEK 17 og veiledning vTEK 17 sier om krav til elektriske lavspenningsinstallasjoner, og som viser til normsamlingen NEK 400:2018 Elektriske lavspenningsinstallasjoner: https://dibk.no/regelverk/byggteknisk-forskrift-tek17/11/iii/11-10/?_t_q=nek+400. Se avsnitt D – Elektriske installasjoner.

Hva er hensikten med CPR?

Hensikten med CPR regulativet er enhetlig og harmonisert reglement for brannklassifisering av produkter som gjelder for alle EU og EØS land i Europa.

- Like testmetoder, utføres av 3. part laboratorier.
- Lik standard
 - EN (Europeisk Norm) -standard definerer test og klassifisering
- Standardiserte definisjoner på klassifisering
 - Klasse A – Høyeste ytelsesnivå
 - ↓↓↓↓↓↓
 - Klasse F - Laveste/ingen ytelse

Euroclass (ca)	Classification Criteria	Additional Criteria	Assessment and Verification of Constancy of Performance System
A	EN ISO 1716 Gross heat of combustion		1+ initial type-testing and factory inspection and continuous surveillance of factory production control (FPC) with audit testing of samples by 3rd party notified product certification body
B1	EN 50399 Heat release Flame spread	Smoke production (s1a, s1b, s2, s3) EN 50399/EN 61034-2	
B2		Acidity (a1, a2, a3) EN 50267-2-3	
C		Flaming droplets (d0, d1, d2) EN 50399	
D	EN 60332-1-2 Flame propagation		3 initial type-testing by 3rd party notified testing laboratory FPC by manufacturer
E	EN 60332-1-2 Flame propagation		
F			4 initial type-testing and FPC by manufacturer

Hvordan påvirker CPR forskriften kabelinstallasjoner i Norge?

Byggevareforordningen er implementert i «Forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk», og trådte i kraft 1. januar 2014.

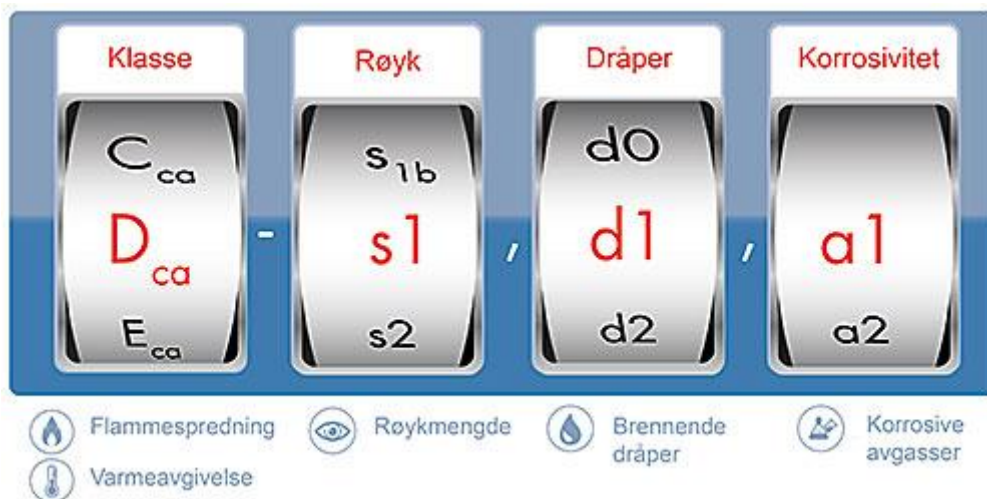
«I henhold til byggevareforordningen, skal kabler som benyttes for fast installasjon i bygg og byggverk være klassifisert med hensyn til sine brannegenskaper. Produsenter og importører som selger et kabelprodukt i markedet, for fast installasjon i byggverk, skal etter 1. juli 2017 inneha en 3. parts-sertifisering iht. byggevareforordningen.

Dette betyr at produsenter og importører skal utstede en DoP/Ytelseserklæring, merke produktet, eller emballasjen, med angitte opplysninger, bl.a. «CPR-Brannklasse» og krav ellers nedsatt i NEK EN 50525:2014. Krav til brannklassifisering av kabler innebærer at samsvarserklæring for kabler ikke lenger kun kan baseres på samsvar med normer som er vist til i NEK 400:2014, men må også samsvare med klassifiseringskravene i NS-EN 13501-6.»

Ovennevnte sitat er hentet fra hjemmesiden til NEK 400, «Byggevareforordningen – endringer i NEK 400:2014» som ble publisert 30.5.2017

Alle kabler som faller innunder CPR bestemmelsene skal testes for 5 parametere:

- Flammespredning
- Varmeavgivelse
- Røykmengde
- Brennbare dråper
- Korrosive gasser

Klassifiseringsskalaen går fra A til F, der F ikke setter noen krav (brennbart materiale), mens A i den andre enden av skalaen innebærer den beste beskyttelsen og tilsvarer brannegenskaper til en murstein (ubrennbart). Eca i den nye skalaen er identisk med det gamle, norske minimumskravet IEC 60332-1-2. Utover dette er det ingen direkte sammenheng mellom tidligere normer eller standarder og CPR forskriften av 1. juli 2017.

CPR klasser i Norge

Det vil være eier ved byggherre og oppdragsgiver ved brannrådgiver/brannrapport som vil stille krav til hvilken CPR klassifisering respektive kabler skal tilfredsstille på det aktuelle objektet. Det forventes at for Norges del vil myndighetene i all hovedsak spesifisere krav om minimum CPR klasse Eca og Dca s2d2a2 i henhold til TEK17 og NEK 400 m.m.

Eca omfatter typisk standard PVC kabel.

Dca s2d2a2 omfatter typisk produkter som tidligere ble kalt halogenfrie kabler. Vær likevel oppmerksom på at det finnes enkelte halogenfrie kabler som ikke tilfredsstiller CPR klasse Dca.

Hovedregelen er at det generelle minimumskravet vil være CPR klasse Dca-s2d2a2 i henhold til NEK 400. Men ved kabelføring som er beskyttet av et automatisk sprinkleranlegg kan det benyttes CPR klasse Eca kabel. For brann- og talevarlingsanlegg gjelder egne anbefalinger i henhold til NS 3960 og NS 3961. Uansett er det eier og byggherre som gjennom brannrapporten definerer krav til CPR klassifisering på det aktuelle objektet.

Hva gjør Belden og Holmefjord med hensyn til CPR?

Belden har i mange år jobbet aktivt med CPR sertifisering av sine kabler. Likevel med over 10 000 ulike signalkabler i sortimentet, har det ikke vært mulig å teste samtlige kabeltyper innen fristen 1. juli 2017. Dette skyldes at alle kabler fra og med CPR klasse Eca må testes på uavhengig 3. parts testlaboratorium, og at kapasiteten på disse er begrenset. Belden har derfor prioritert å teste de mest populære kablene først, og er allerede kommet svært langt i prosessen.

Ytelseserklæring (DoP dokument) for de alle Belden signalkabler som er CPR testet kan lastes ned her: <https://www.belden.com/resourcecenter/tools/declaration-of-performance-generator.cfm>

NB! Eksakt DoP nummer som man finner på etiketten på emballasje eller trommel må legges inn. Et par eksempler: 1885ENH-6201, 1694ANH-0101.

Skulle du ikke finne ytelseserklæring for ønsket kabel eller har andre spørsmål om CPR, ikke nøl med å ta kontakt med oss.